

AZ ÉRZELMI INTELLIGENCIA ÉS A DIGITÁLIS INTELLIGENCIA KAPCSOLATA

Gerda BAK¹

ABSTRACT

The development of a global knowledge-based society and the rapid integration of ICT are essential for acquiring the digital skills needed for employment and everyday life. In addition, along with changes in the labour market, 21st-century skills such as information retrieval and evaluation, problem-solving, information exchange, developing ideas in a digital environment, or creativity and emotional intelligence are seen as essential. Much of the research examines digital skills and so-called soft skills such as emotional intelligence separately. The present study seeks to exploit and cover this gap. For this reason, the study seeks to explore the relationship between emotional intelligence and digital abilities. The research found a positive relationship between emotional intelligence and digital intelligence; however, we found a significant difference in terms of gender only in terms of digital intelligence.

KEYWORDS

digital skills, emotional intelligence, digital intelligence, EQ, DQ

BEVEZETŐ

A mai digitális és technikai környezetben a munkáltatók olyan munkavállalókat keresnek, akik nemcsak a műszaki ismeretek felhasználásával járulhatnak hozzá a szervezethez, hanem pozitív érzelmi intelligencia és hatékony kommunikáció felhasználásával is ki tudják fejteni szakértelmüket [1]. Napjainkban egyre többet emlegetett és vizsgált képesség az információ és kommunikációtechnológiai eszközök kezeléséhez kapcsolódó digitális képesség [2], valamint egyre többen vélik úgy, hogy a mai gyorsan fejlődő és egyre inkább digitalizált világunkban az érzelmi intelligencia felértékelődik és nagyobb szükség van rá, mint valaha [3]. A kutatások nagy része vagy információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) eszközökhöz kapcsolódó tudást igyekszik feltérképezni, illetve mérni, vagy pedig a különböző szoftv. készségeket, azonban a kettőt együtt, ritkán [1].

Jelen tanulmány a digitális készségeket és az érzelmi intelligenciát, továbbá a közöttük lévő kapcsolatot hivatott feltérképezni és megvizsgálni.

IRODALMI ÁTTEKINTÉS

Manapság a vállalkozások egyre inkább megkövetelik, hogy az alkalmazottaik műszaki ismeretekkel (digitális / számítógépes ismeretekkel), megfelelő érzelmi intelligenciával (EQ) és hatékony kommunikációs képességekkel egyaránt rendelkezzenek. Az interperszonális készségek egyre inkább hivatalos munkakövetelményekként jelennek meg; az egyes munkavállalóknak azonban gyakran hiányoznak a megfelelő interperszonális készségeik. Ezenkívül bizonyos területek szakemberei általában introvertált személyiségtípusok, ezáltal hiányosak az interperszonális képességeik. Promís [4] azt állította, a „puha készségek” ma alapvető fontosságúak a vállalati vezetés minden szintjén, noha ezeket a lágy készségeket a szervezet más részeiben is értékelik. Ahogy az informatika egyre inkább elterjedt, egyre inkább

---

¹ Bak Gerda, PhD-hallgató, Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, e-mail: bak.gerda@gtk.uni-pannon.hu

szükség van a puha készségekre. Jelen tanulmány fontos első lépésként szolgál a digitális intelligencia (DQ) és az EQ közötti kapcsolat meghatározásában, melyhez Schutte Self Report Emotional Intelligence teszt (SSEIT) [5] és Van Deursen és mtsai [6] által kifejlesztett Internet Skill skála segítségével.

Gallagher és mtsai [7] úgy találta, hogy a kapcsolattartási készségek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a szervezeten belül az egyes részlegeken dolgozók hatékonyan kommunikálhassanak és másokkal is jól működhessenek. Ez viszont a műszaki és operatív megoldások hatékony fejlesztéséhez vezet. Az egyén EQ szintje és kommunikációja közötti kapcsolat vezethet a kapcsolatok kiépítésében és kezelésében a hiányosságok azonosításához.

A jelenlegi állapotban az EQ és a DQ közötti összefüggést nem igazán vizsgálták még. Ezt a rést nemcsak a technológiai kultúra megértése érdekében kell megvizsgálni, hanem egy önreflektív eszköz biztosítása érdekében, hogy javítsák a szervezeti készségeket, amelyek növelhetők az emberi tőke gazdagítása érdekében. Amint Akhtar és mtsai [8] megállapították, hogy a személyiség tényezői valóban előre jelzik a munkavállalást és annak sikerességét. A hiányzó kapcsolat feltérképezése a munkahelyi elvárások és az egyén által nyújtott szolgáltatások között lehetővé teszi a pozitív EQ-val való hatékony kommunikáció képzését.

Az 1980-as években az IQ-t (Intelligence Quotient) tarották a tudás, az értelmi képesség mérésének eszközének, a 90-es évek közepén következett az EQ / EI (Emotional Quotient / Intelligence) ideje. Mivel az elmúlt években az intenzíven és gyorsan fejlődő digitális és okoseszközök korszakába léptünk, így egy új intelligencia korszakát éljük, a DQ / DI (Digital Quotient / Intelligence) korszakát. A DQ a laptop vagy okostelefon használatának készségein túlmutatva komplex társadalmi, érzelmi és a digitális világhoz való alkalmazkodás, és a digitális eszközök ésszerű használatához és kihívásainak való megfeleléshez szükséges kognitív készségeket is magában foglalja. Az új típusú intelligenciát (DQ / DI Digital Intelligence) több kutató is vizsgálta, valamint különböző meghatározásokat értenek mögötte. Az egyik talán legrészletesebb és teljesebb megközelítés a DQ Institute-hoz fűződik. A szervezet nyolc kritikus faktorból álló modellt dolgozott ki, melynek részei a digitális jogok, a digitális kommunikáció, a digitális írástudás, a digitális érzelmi intelligencia, a digitális biztonsági intézkedések, a digitális biztonság, a digitális eszközök használata / alkalmazása és digitális identitás [1, 9, 10].

ÉRZELMI INTELLIGENCIA - EQ

Az EQ fogalma Taine [11] általános emberi képességeinek értékeléséből és annak szükségességéből származik, mérni kell az egyén intellektuális tulajdonságait az emberi képességek fogalmi megértése érdekében. Salovey és Mayer [12] az EQ-t úgy definiálta, mint a társadalmi intelligencia azon részhalmazát, amely magában foglalja a képességet saját és mások érzéseinek és érzelmeinek figyelemmel kísérésére, azok megkülönböztetésére, és ezen információk felhasználásával irányítja az emberek gondolkodását és cselekedeteit. Számos kutató egyértelműbb és egységesebb definíciót és elméletet szorgalmaz annak érdekében, hogy tovább magyarázzák, mit tud az ember érzelmi intelligenciája megmutatni nekünk az emberi tulajdonságokról és viselkedésről. Mayer és mtsai [13] azt találták, hogy az érzelmi tanulmányozásának területén számos megfigyelés és vizsgálatot végeztek a kutatók, amelyek szerint az érzelmi intelligencia kifejezést túlságosan általánosan és mindent átfogóan használják.

Jelenleg úgy tartják, hogy a magas érzelmi intelligenciával rendelkező személyek nemcsak fejlett interperszonális készségekkel rendelkeznek, hanem magasabb szintű hatékony kommunikációval is [14]. Szervezeti szempontból a kommunikáció szükségessége befolyásolhatja a kultúrát, a csapatépítést, az ismeretek terjesztését és átadását, valamint a sikeres kapcsolatok fenntartásának képességét [15].

DIGITÁLIS INTELLIGENCIA - DQ

Különböző kifejezéseket használnak az IKT használatához kapcsolódó emberi tulajdonságok meghatározására. A digitális technológiák elterjedésével az olyan kifejezések, mint az IT, az IKT és a számítógépes ismeretek egyre gyakoribbá váltak [16, 17]. A technológia meghatározó szerepet játszik annak meghatározásában, hogy mely készségeket tartják fontosnak. A legtöbb esetben ezek a fogalmak egy tárgykörhöz kapcsolódnak (pl. számítógép, IKT, internet, multimédia) egy speciális tudás perspektívával (például kompetencia, írástudás, készségek) kombinálva [18]. Ezek a fogalmak elsősorban a számítógép vagy az internetes technológia használatában rejlő alapvető készségeket jelzik; például a számítógép kikapcsolása, egy mappa megnyitása vagy egy fájl mentése. Nem elég teljesszerűek ahhoz, hogy megmagyarázzák az egyénnek az IKT teljes potenciáljának kiaknázásához szükséges készségeit. Ezek a műszaki készségek azonban mozgatórugóvá teszik a 21. századi készségek iránti igényt, és szükségesek a 21. századi digitális készségek elsajátításához [2].

Egyre gyakrabban szembesülünk azzal az elképzeléssel, hogy az intelligencia (IQ) és az érzelmi intelligencia (EQ) nem elegendő a modern világban való hatékony működéshez és a kívánt „siker” eléréséhez. Ezért a Világgazdasági Fórum, az Európai Unió és számos nemzetközi vállalat kiemelkedő és fejlesztendő területként tekint a digitális intelligencia (DQ) fejlesztésének szükségességére a társadalomban [19, 20].

A Digitális Intelligencia Intézet, amelyet 2016-ban hoztak létre, hasonló véleményen van. Nagyon nagy figyelmet szentel a közegészségügy szempontjának az ilyen típusú kompetenciák kialakítása során. Rendkívül fontos itt a digitális intelligencia megértésének kérdése. A digitális intelligencia nem - amint azt feltételezhetjük - számítógépes vagy okostelefonkészség, hanem összpontosít a digitális / mobil eszközök társaságában és azok nélkül aktívan töltött időre, és e tekintetben az egyensúly fenntartására. Az intézet az ilyen típusú intelligenciát úgy határozza meg, mint "a társadalmi, érzelmi és kognitív készségek összességét, amely lehetővé teszi az emberek számára, hogy kihívásokkal szembesüljenek és alkalmazkodjanak a digitális élet követelményeihez. Meghatározza továbbá, hogy milyen konkrét készségekre van szükség. A szervezet a digitális intelligenciát 8 faktorra bontja, melyek a következők: digitális jogok, digitális kommunikáció, digitális írástudatlanság, digitális érzelmi intelligencia, digitális biztonsági intézkedések, digitális biztonság, digitális eszközök és digitális [10].

A digitális intelligencia, szemben az IQ-val vagy az EQ-val, nem velünk született képesség. Az ilyen intelligencián belüli kompetenciák elsajátításának folyamata a tanulási folyamatban zajlik. Minél korábban kezdődik a folyamat, annál jobb az eredmény. A nyilvánosság e tekintetben történő oktatásának abszolút szükségességét bizonyítják azon kutatások eredményei, amelyek a hálózat egyes fenyegetései által fenyegetett, bizonyos korcsoportokat veszélyeztetnek. Ez különösen aggasztó, különösen a gyermekek körében, amikor olyan napi fenyegetéseket tapasztalnak, mint a fokozott szorongás, a hálózaton belüli nyomás, a személyazonosság-lopás, a digitális eszközöktől való függőség, a téves információ vagy a magánélet megsértése. A kutatás azt mutatja, hogy a 29 országból származó 8–12 éves gyermekek több mint fele ki van téve a hálózatban előforduló fenyegetések legalább egyikének. A technológiailag fejlődő országok gyermekei 1,3-szor gyakrabban vannak kitéve a veszélyeknek, mint a digitális technológiát illetően jól fejlett országban élő társaik [21].

Egy másik megközelítést alkalmazott Van Deursen és mtsai [7, 22]. Úgy vélik, hogy az internetes készségek képezik a digitális befogadás alapvető elemét, így az egyéni képességekre összpontosító meghatározást javasoltak, mivel az információs társadalom legfontosabb tulajdonságainak eléréséhez internet-ismeretekre van szükség. Ezek a készségek az Internet társadalmilag elfogadott és hatékony használatához kapcsolódnak, a megállapított szabványoknak, például a nettikettnek megfelelően. Az internettudás különbözik a számítógépes ismeretektől, mivel az internethasználat bizonyos tevékenységeket igényel, például információkeresést, online kommunikációt és online tartalom létrehozását. A

kutatócsoport öt készségekből álló keretet határozott meg: (1) az alapvető műszaki tudás, az operatív készségek az internethez való hozzáféréshez szükséges készségek (pl. weboldal megnyitása, navigáció gombokkal történő előre- és hátra navigálás, e-mail megnyitása, küldése vagy fogadása, keresőmotor használata, különböző fájlformátumok kezelése); (2) az információs navigációs készségek az interneten történő információk keresésével, kiválasztásával és értékelésével, vagyis a navigációban való tájékozódás fenntartásával kapcsolatosak; (3) a szociális készségek több képességet is magukban foglalnak, amelyek között online kommunikáció és interakció zajlik, az információk értékelése, megértése és cseréje érdekében; névjegyek online kezelése; (4) a kreatív készségek elengedhetetlenek az interneten közzéteendő vagy másokkal megosztandó tartalom (például szöveg, fénykép, videó) létrehozásához, és (5) a mobil készségek a mobil eszközökre újabb alkalmazások telepítésének és a mobilköltségek figyelésének képességéhez kapcsolódnak.

ÉRZELMI INTELLIGENCIA AZ INTERNETEN

Mivel az internet az internetre csatlakozó mobiltelefonok elterjedése miatt a serdülők életének nélkülözhetetlen részévé vált, amelynek eredményeként a tinédzserek és a fiatal felnőttek szinte állandóan az okoseszközeiken „lógnak”, az érzelmi képességek megtanulása inkább problémát okoz számukra. Napjaink technológiájának következtében a fiatalok valós időben tudnak kommunikálni egymással [23]. A fiatalok kommunikációja egyre inkább az online térben zajlik [24], melynek erősödését a COVID-19 vírushelyzet még inkább elősegíti [25]. Bradberry and Greaves [23] szerint az emberek elkövetik azt a hibát, mely szerint az online üzenetek esetében megfélekeznek arról, hogy az üzenet címzettje reagál-e és miként, amikor elolvassa. A szerzőpáros azon a véleményen van, hogy az emberek hajlamosak gyorsan szem elől téveszteni, a másik személy perspektíváját. Az emberek annyira odafigyelnek arra, hogy mit kell mondaniuk és hogyan fogják mondani, hogy elfelejtik a másik felet és az üzenet fogadtatását. Szemtől szemben zajló kommunikáció esetén sokkal könnyebb észlelni és dekódolni a beszélgető partner érzéseit.

Az érzelmek szempontjából az internet meglehetősen zavart képet alkot. Egyrészt bonyolult műszaki rendszerként gyakran ábrázolják úgy, mint az érzelmek nélküli és a személytelen kapcsolatok eszközét [26], vagy, ha vannak érzelmek, akkor kétségesnek, hamisnak, és irreálisnak tekintik őket a közösségi médiában megjelenített profilok miatt. Lewis [27] a *Next: The Future Just Happened* című könyvében megfigyelte, hogy a serdülők az internetet olyan eszköznek tekintik, amely lehetővé teszi számukra a másmilyennek mutathassák magukat, mint amilyenek, valaki másnak, aki szerintük sokkal jobb, érdekesebb, mint ők valójában.

A mai fiatalok az internet olyan generációja, ahol mindenkinek van álneve, ahol egy történet elmondása valóra válik, és ahol a tinédzserek bármikor támogató közösségre találhatnak, illetve hozhatnak létre. Ez lehetőséget ad az érzelmileg sérülékeny serdülők számára [26]. Az internetet a szélsőségek földjeként ábrázolják: szex, erőszak, rasszizmus és vallási fanatizmus [28].

Az emberek az érzelmi intelligencia révén képesek kitalálni, mi a társadalmi szempontból releváns, és megfelelő módon interakcióba léphetnek annak alapján, hogy a kapcsolatokban az egyének hogyan érzékelik egymást [29]. Engelberg és Sjöberg [30] azt vizsgálták, hogy az érzelmi intelligencia az internethasználat függvényében változik-e. Ehhez 41 egyén bevonásával vizsgáldták (18 és 21 év közötti). Többek között az egyének internetfüggőségét, érzelmek felismerésének képességét és a magányosságuk mértékét vizsgálták. A tanulmány eredményei azt mutatták, hogy az internet magas és alacsony frekvenciájú felhasználói több szempontból különböznek egymástól. A gyakorta internetezők alacsonyabb érzelmi intelligenciával rendelkeznek, mint akik ritkábban interneteznek, aminek következtében hátrányból indulnak a magas érzelmi intelligenciával bíró társaikkal szemben a társas kapcsolatokban. Ennek egyik oka lehet az, hogy a magas érzelmi intelligenciájú emberek

inkább a személyes interakciókat részesítik előnyben, mivel érzékenyebbek mások érzelmeire, és az ilyen interakciókat nehéz elérni az interneten.

MÓDSZEREK

KUTATÁS CÉLKITŰZÉSE

Jelen kutatás célja az érzelmi intelligencia és a digitális készségek szintjének vizsgálata. Pontosabban, a tanulmány arra keresi a választ, hogy van-e összefüggés az érzelmi intelligencia és az digitális készségek szintje között, illetve a nemek közötti különbségeket vizsgáltuk az EQ és a digitális készségek viszonylatában.

H1: Pozitív kapcsolat van az érzelmi intelligencia és a digitális készségek szintje között.

H2: Feltételezem, hogy a nők jelentősen magasabb érzelmi intelligencia szinttel rendelkeznek, mint a férfiak.

H3: Feltételezem, hogy a férfiak jelentősen magasabb digitális készség szinttel rendelkeznek, mint a nők.

MINTA ÉS ELJÁRÁS

Az adatfelvétel 2020.08.08-15 között történt, az online kérdőívet a QuestionPro platformon hoztuk létre és hólabda módszerrel került terjesztésre. A kutatás során alkalmazott kérdőívet 105 fő töltötte ki (86 nő és 19 férfi; átlagéletkor: 25,81; SD = 6,586), főként tanulók (71 diák, 34 munkavállaló). A legfiatalabb kitöltő 17, míg a legidősebb 58 éves volt. A kérdőív három fő részből tevődött össze, a szociodemografikus kérdésekből, az érzelmi intelligenciát mérő részből és a digitális tudást mérő részből. A minta nem tekinthető reprezentatívnak.

ESZKÖZÖK

Az érzelmi intelligencia méréséhez Schutte érzelmi intelligencia tesztjét (SSEIT) [5] alkalmaztuk. A válaszadóknak 5 fokú Likert skálán kellett jelölniük, hogy mennyire jellemző rájuk az adott állítás, ahol az 1 jelentette az egyáltalán nem jellemzőt és az 5 a teljes mértékben jellemzőt. A belső konzisztencia-elemzés során a Cronbach alfa-értéke 0,84 volt a mérőeszközre vonatkozóan. Schutte és mtsai Salovey és Mayer [12] modelljéből fejlesztették ki az SSEIT-t, amely az érzelmi intelligencia három széles alkotóelemét tartalmazza, amelyek a következők: az érzelem kifejezése, az érzelem szabályozása és az érzelem használata. Az SSEIT megbízható eszközként értékelték az egyének érzelmi intelligenciájának önkitöltős alapon történő értékeléséhez [31, 32, 33, 34].

A digitális készség mérésére Van Deursen, Helsper és Enyon [7, 22] által létrehozott Internet Skill Skálát (ISS) használtuk. Az ISS elméletileg megalapozott felmérési mutatókat tartalmaznak az egyének digitális készségeiről, mivel azok fogalmi megfogalmazása a műszaki szempontokról (közepes vonatkozású készségek) és lényeges szempontokról (tartalommal kapcsolatos készségek) rejlik. Ily módon elkerülhetők az internetes készségek technológiailag determinisztikus értelmezése azáltal, hogy erősítik a tartalommal kapcsolatos készségek és a technológiával (azaz a közepes) kapcsolatos készségek szerepét. Az ötdimenziós ISS minden egyes válaszpontjára 5 fokozatú Likert skálán válaszolhattak a kitöltők. Az 1 jelentette az „Egyáltalán nem értek egyet” választ, míg az 5 a „Teljes mértékben egyetértek” pontot. A teljes ISS 35 elemet tartalmaz. A mérőeszköz Cronbach alfa értéke 0,88 volt.

EREDMÉNYEK

A kutatás során összegyűjtött adatok statisztikai elemzése az IBM SPSS Statistics 22 programmal történt.

Az 1. táblázatban az érzelmi intelligencia és a digitális készségeket mérő skálák leíró statisztikái láthatók. Az érzelmi intelligenciát mérő skálán a maximálisan elérhető pontszám 140 volt, ahogy azt a táblázat is mutatja, a legmagasabb elért pontszám 137 volt, a legalacsonyabb pedig

84. A digitális készségeket mérő skálán a maximálisan elérhető pontszám 175 volt, ezzel szemben az elért maximum 157 volt, míg a legalacsonyabb elért pontszám 61 volt. A kitöltők érzelmi intelligencia pontszámának átlaga 109,961, amely magasnak mondható. A digitális készségeket tekintve az átlagos pontszám 138,666 volt, amely szintén magas.

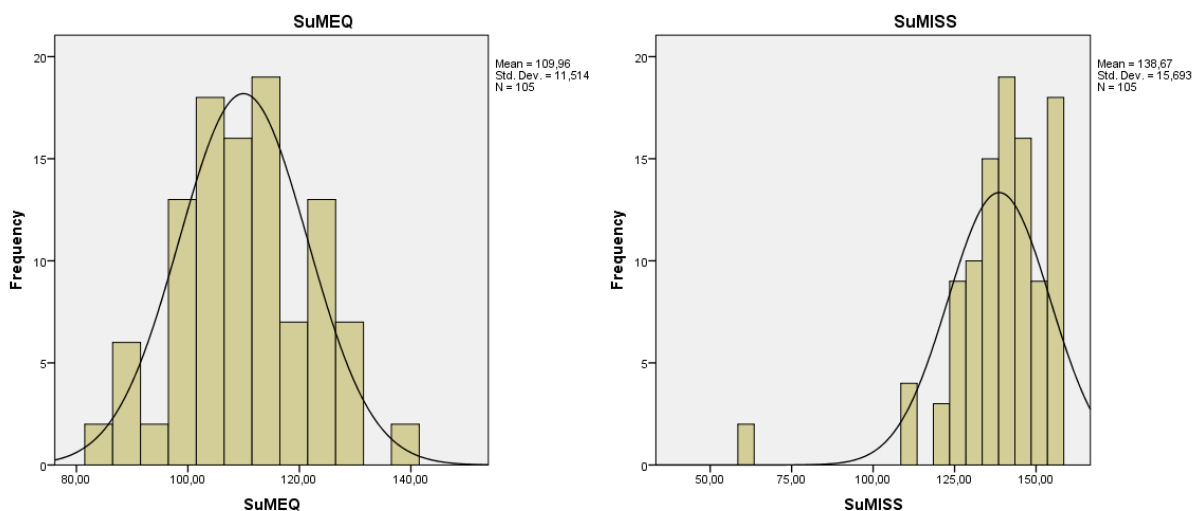
1.táblázat: Az EQ és az ISS leíró statisztikái

	N	Minimum	Maximum	Átlag	Std. Deviation
SumEQ	105	84,00	137,00	109,961	11,514
SumISS	105	61,00	157,00	138,666	15,693
Valid N (listwise)	105				

Forrás: Saját szerkesztés

Csak az egyik változó esetében, az érzelmi intelligenciáról mondható el, hogy normál eloszlást követ a Shapiro-Wilk teszt szerint ($p > 0,05$), ezzel szemben a digitális készségek nem követik a normál eloszlást ($p < 0,05$). A két változó eloszlását az 1. ábrán láthatjuk.

1.ábra: Az EQ és az ISS pontszámok eloszlása

Forrás: Saját szerkesztés

Amint azt a 2. táblázat mutatja, gyenge pozitív korreláció van az érzelmi intelligencia pontszáma (EQ) és a digitális intelligencia pontszáma (ISS) között, amely statisztikailag szignifikáns ($r = 0,395$, $p < 0,0001$). Ez azt jelenti, hogy az egyén érzelmi intelligencia szintje és a digitális készségének szintje között pozitív, szignifikáns kapcsolat van. Ennek megfelelően elfogadjuk az első hipotézisünket.

2.táblázat: Az érzelmi intelligenciához és a digitális készségekhez tartozó pontszámok közötti korreláció

		SumEQ	SumISS
SumEQ	Pearson Correlation	1	0,395**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	105	105
SumISS	Pearson Correlation	0,395**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	105	105
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Forrás: Saját szerkesztés

A nemek tekintetében is megvizsgáltuk a két változót. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a nemek tekintetében van-e különbség a változóknál.

Először az érzelmi intelligencia esetében néztük meg a nemek közötti különbségeket. A nők esetében az átlag EQ 109,5 (SD = 1,228), míg a férfiak esetében az átlag EQ 112,052 (SD = 2,788). Mivel az F-próba nem mutatott szignifikáns eredményt ($p = 0,643$), így a kétmintás t-próba eredményét véve a következőt kaptuk: $t = 0,874$; $p = 0,384$. Ez azt jelenti, hogy a nők és a férfiak között nem találtunk jelentős különbséget az EQ-t tekintve. Ebből kifolyólag a második hipotézisünket elvetettük.

A digitális készségekre is megvizsgáltuk a nemek közti különbséget és a következőket kaptuk. Azt láthatjuk, hogy a férfiaknál a MR = 70,58; míg a nőknél a MR = 49,12. Ezekből az átlagokból láthatjuk, hogy a nők alacsonyabb digitális készségekkel rendelkeznek ($p = 0,005$; $U = 483,0$). Ez azt jelenti, hogy a férfiak és a nők között a digitális készségek szintjében szignifikáns a különbség, így a harmadik hipotézis beigazolódott.

BEFEJEZÉS

Jelen tanulmány során arra kerestük a választ, hogy van-e kapcsolat az érzelmi intelligencia és a digitális intelligencia között, illetve a nemek közötti különbségeket vizsgáltuk az említett két változó esetében. Erre azért volt szükség, mert a mindennapokat áthatja a digitális technológia, mely szinte megkerülhetetlen részévé vált az életünknek. Ennek köszönhetően a kommunikáció módja is megváltozott, az offline kommunikáció helyét egyre inkább az online kommunikáció veszi át. Világ szinten átlagosan több mint 6 órát töltünk az interneten és átlagosan 2 órát töltünk a közösségi média platformokon [35]. Online, vagy offline módon, de kommunikálnunk kell, mondhatni létszükségletünk [36]. Lee és mtsai azt találták, hogy míg az offline személyes kommunikáció hozzájárul az életminőség növekedéséhez, addig az online kommunikáció nem. Az online kommunikáció hátrányosan befolyásolja az emberek vélt életminőségét [37]. Ezért is fontos az érzelmek felismerése és támogatás nyújtás az online közegben is, valamint egymás támogatása, motiválása a digitális eszközök használatában, illetve a megfelelő digitális tudás elsajátításában.

Az eredményeink alapján elmondható, hogy a vizsgálatban résztvevők átlag pontszámait tekintve magas érzelmi és digitális intelligenciával rendelkeznek, mindemellett közepes erősségű, és szignifikáns kapcsolatot találtunk a két tényező között. Ezenkívül még az is elmondható, hogy az érzelmi intelligencia szintet tekintve nem találtunk jelentős különbséget a férfiakat és a nőket vizsgálva. Azonban ennek mélyebb és megbízhatóbb vizsgálatára nagyobb elemszámú minta szükséges, mely esetén a nemek aránya közel azonos, ellentétben a jelenlegi mintával. Ezzel ellentétben a digitális intelligencia szintnél, szignifikáns különbséget találtunk,

még hozzá a férfiak esetében magasabb digitális intelligencia szintről beszélhetünk, mint a nők esetében.

A felmérés során kapott eredményekre, mint egy pilot kutatás eredményeire kell tekintenünk, és a viszonylag kevés elemszám a kapott eredmények biztatók, illetve további lehetőségeket rejtenek magukban. A továbbiakban mindenképp érdemes lesz nagyobb mintán is lefuttatni az elemzést, illetve megvizsgálni, hogy az érzelmi intelligencia és a digitális intelligencia kapcsolata változik-e a korrall és a munkatapasztalat növekedésével. Ezért a jelen tanulmányban bemutatott pilot kutatás a jövőre nézve mindenképpen előrevetíti egy nagyobb mintán megvalósítandó, esetleg longitudinális kutatás szükségességét is.

IRODALOMJEGYZÉK

- [1] HENDON, M., POWELL, L., WIMMER, H. Emotional intelligence and communication levels in information technology professionals. *Computers in Human Behavior*, 2017, 71, pp. 165-171. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.01.048>
- [2] VAN LAAR, E., VAN DEURSEN, A. J., VAN DIJK, J. A., DE HAAN, J. The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature review. *Computers in human behavior*, 2017, 72, pp. 577-588. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.03.010>
- [3] ODAME, C., PANDEY, M., PATHAK, P. Emotional Intelligence and Its Importance in Sustainable Development of Human Resources: A Conceptual Model. In: *Sustainable Human Resource Management*. Springer, Singapore, 2020, pp. 273-287. https://doi.org/10.1007/978-981-15-5656-2_17
- [4] Promís, P. (2008). Are employers asking for the right competencies? A case for emotional intelligence. *Library Leadership & Management*, 2008, 22(1), pp. 24.
- [5] SCHUTTE, N. S., MALOUFF, J. M., HALL, L. E., HAGGERTY, D. J., COOPER, J. T., GOLDEN, C. J., DORNHEIM, L. Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and individual differences*, 1998, 25(2), pp. 167–177.
- [6] VAN DEURSEN, A. J. A. M., HELSPER, E. J., EYNON, R. Development and validation of the Internet Skills Scale (ISS). *Information, Communication & Society*, 2016, 19(6), pp. 804-823. <https://doi.org/10.1080/1369118x.2015.1078834>
- [7] GALLAGHER, K. P., KAISER, K. M., SIMON, J. C., BEATH, C. M., GOLES, T. The requisite variety of skills for IT professionals. *Communications of the ACM*, 2010, 53(6), pp. 144-148. <https://doi.org/10.1145/1743546.1743584>
- [8] AKHTAR, R., BOUSTANI, L., TSIVRIKOS, D., CHAMORRO-PREMUZIC, T. The engageable personality: Personality and trait EI as predictors of work engagement. *Personality and Individual Differences*, 2015, 73, pp. 44-49. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.08.040>
- [9] WIŚNIEWSKA-PAŹ, B. Emotional Intelligence vs. Digital Intelligence in the Face of Virtual Reality. *New Challenges for Education for Safety. Culture e Studi del Sociale*, 2018, 3(2), pp. 167-176.
- [10] DQ INSTITUTE. Digital Intelligence. <https://www.dqinstitute.org/> (Letöltve: 2020.06.15).
- [11] TAINE, H. *General characters and general ideas on intelligence (rev.)*. L Reeve and Co, 1871.
- [12] SALOVEY, P., MAYER, J. D. Emotional intelligence. *Imagination, cognition and personality*, 1990, 9(3), pp. 185-211. <https://doi.org/10.2190/dugg-p24e-52wk-6cdg>
- [13] MAYER, J. D., SALOVEY, P., CARUSO, D. R. Emotional intelligence: New ability or eclectic traits?. *American psychologist*, 2008, 63(6), pp. 503-517. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.63.6.503>

- [14] PASZTOR, J. Az érzelmi intelligencia (EQ) és az önszabályozás szerepe az online tanulásban. In: *26th Multimedia in Education Online Conference Proceedings*, Budapest, 2020, pp. 35-41.
- [15] MOQUIN, R., RIEMENSCHNEIDER, C. K. IT professionals and their psychological contract in the IT profession. In: *2014 47th Hawaii International Conference on System Sciences*. IEEE, 2014, pp. 3970-3979. <https://doi.org/10.1109/hicss.2014.492>
- [16] BAWDEN, D. Origins and concepts of digital literacy. *Digital literacies: Concepts, policies and practices*, 2008, 30(2008), pp. 17-32.
- [17] BAK, G. Digitális kompetencia: új trend vagy szükséges tudás? In *Proceedings of VI. Winter Conference of Economics PhD Students and Researchers*. 2020. (In Press).
- [18] HATLEVIK, O. E., OTTESTAD, G. THRONDSSEN, Inger. Predictors of digital competence in 7th grade: a multilevel analysis. *Journal of Computer Assisted Learning*, 2015, 31(3), pp. 220-231.
- [19] FERRARI, A. *Digital competence in practice: An analysis of frameworks*. Sevilla: JRC IPTS.(DOI: 10.2791/82116), 2012.
- [20] CARLSON, T. *How to develop talent for the digital economy* <https://www.weforum.org/agenda/2020/01/rethinking-talent-development-in-the-digital-economy/> (Letöltve: 2020.06.15).
- [21] DQ INSTITUTE. *Outsmart the Cyber-Pandemic Empower Every Child with Digital Intelligence by 2020*. https://www.dqinstitute.org/2018DQ_Impact_Report . (Letöltve: 2020.06.15).
- [22] VAN DEURSEN, A. J. A. M., HELSPER, E. J., EYNEN, R., *Measuring Digital Skills. From Digital Skills to Tangible Outcomes project report*. www.oii.ox.ac.uk/research/projects/?id=112 . (Letöltve: 2020.06.15).
- [23] BRADBERRY, T., GREAVES, J. *Emotional Intelligence 2.0*. TalentSmart, 2009. <https://doi.org/10.1037/t11828-000>
- [24] PÁSZTOR, J., BAK, G., Folyton online: A közösségi média használat, a társas kapcsolatok és a boldogság összefüggései az Y és Z generáció tekintetében. In: *XVII. Nemzetközi Tudományos Napok Konferencia: A Tudományos Napok Publikációi*, Gyöngyös, Magyarország. 2020. (In Press).
- [25] BAK, G., KÖVARI, E. *Digitális kompetencia és online jelenlét mérése az egyetemi hallgatók körében*. In: *Globális kihívás – lokális válaszok*, 2020. (In Press)
- [26] STAPLES, B. *What Adolescents Miss When We Let Them Grow Up in Cyberspace*. The New York Times. <http://www.nytimes.com/2004/05/29/opinion/29SAT4.html?th=&page> (Letöltve: 2020.06.15).
- [27] LEWIS, M. *Next: The future just happened*. WW Norton & Company, 2002.
- [28] GORMAN, L., MCLEAN, D. *Media and society into the 21st century: a historical introduction*. (2nd ed.). John Wiley & Sons, 2009.
- [29] MAYER, J. D., CARUSO, D. R., SALOVEY, P. Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence. *Intelligence*, 1999, 27(4), pp. 267-298. [https://doi.org/10.1016/s0160-2896\(99\)00016-1](https://doi.org/10.1016/s0160-2896(99)00016-1)
- [30] ENGELBERG, E., SJÖBERG, Lennart. Internet use, social skills, and adjustment. *Cyberpsychology & behavior*, 2004, 7(1), pp. 41-47. <https://doi.org/10.1089/109493104322820101>
- [31] AUSTIN, E., SAKLOFSKE, D. H., HUANG, S. H., MCKENNEY, D. Measurement of trait emotional intelligence: Testing and cross-validating a modified version of Schutte et al.'s (1998) measure. *Personality and individual differences*, 2004, 36(3), pp. 555-562. [https://doi.org/10.1016/s0191-8869\(03\)00114-4](https://doi.org/10.1016/s0191-8869(03)00114-4)
- [32] PETRIDES, K. V., FREDERICKSON, N., FURNHAM, A. The role of trait emotional intelligence in academic performance and deviant behavior at school. *Personality and*

- individual differences*, 2004, 36(2), pp. 277-293. [https://doi.org/10.1016/s0191-8869\(03\)00084-9](https://doi.org/10.1016/s0191-8869(03)00084-9)
- [33] AUSTIN, E. J. Emotional intelligence and emotional information processing. *Personality and individual differences*, 2005, 39(2), pp. 403-414. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2005.01.017>
- [34] BAILIE, K. *An exploration of the utility of a self-report emotional intelligence measure*. PhD Thesis. Stellenbosch: University of Stellenbosch, 2005.
- [35] HOOTSUITE. The Global State of Digital in 2019 Report. <https://hootsuite.com/pages/digital-in-2019#accordion-132300> (Letöltve: 2020.06.15).
- [36] ARONSON, E., ARONSON, J. *The social animal*. Worth Publishers, Macmillan Learning, 2018.
- [37] LEE, P. S., LEUNG, L., LO, V., XIONG, C., WU, T. (2011). Internet communication versus face-to-face interaction in quality of life. *Social Indicators Research*, 2011, 100(3), pp. 375-389. <https://doi.org/10.1007/s11205-010-9618-3>